

Complexnummer: 511670

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

De Hooge Vuursche

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

511671, 511672, 511673

Woonplaats

Baarn

Gemeente

Baarn

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Hilversumsestraatweg 14, 3744 KC te Baarn

Complexomschrijving

Inleiding

Ed. Cuypers kreeg samen met tuinarchitect D.F. Tersteeg in 1910 de opdracht tot de bouw van een nieuwe buitenplaats De Hooghe Vuursche. De buitenplaats bestaat uit een landhuis met tuin- en parkaanleg, een garage en een toegangshek. De opdrachtgever was koopvaardij-officier J.A.L. van den Bosch, die getrouwd was met baronesse Van Hardenbroeck. De tuin is aangelegd in de geometrische tuinstijl. Na de oplevering van de buitenplaats in 1912 werd het oude huis De Hooge Vuursche afgebroken. Na een brand in 1940 is het landhuis als hotel in gebruik genomen. In 1948 is het pand verbouwd door de architecten Holt en Bijvoet, waarbij de kap werd gewijzigd. Thans is in het pand een hotel-restaurant gevestigd. Op het terrein bevindt zich ook de in 1912 gebouwde garage. Deze is in 1977 verbouwd en valt buiten de bescherming.

Complexomschrijving

De BUITENPLAATS De hooghe Vuursche is gelegen aan de Hilversumseweg te Baarn en omvat de volgende onderdelen:

1. landhuis 2. tuinaanleg 3. toegangshek

De omgrenzingen van het gebied zijn aangegeven op de bij de omschrijving behorende kaart.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De buitenplaats De Hooge Vuursche is van cultuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een gaaf bewaarde buitenplaats van na 1900. Het is van architectuurhistorisch belang vanwege de bouwstijl, de eenheid tussen het huis en de tuinaanleg en de plaats van het werk in het oeuvre van de architect Ed Cuyper en de tuinarchitect D.F. Tersteeg. Het complex is van ensemblewaarde vanwege de ligging in de bosrijke omgeving aan de Hilversumseweg.

Monumentnummer*: 511671

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 juli 1999
Kadaster deel/nr	82705/50

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Baarn	Baarn	Utrecht

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Baarn	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Baarn	C			1427

Omschrijving**

Omschrijving complexonderdeel 1

Het tussen 1910 en 1912 naar ontwerp van Ed. Cuypers gebouwde LANDHUIS is opgetrokken met zeventiende en achttiende eeuwse noord-Duitse motieven. Dit is met name terug te vinden in de topgevels. De toren wordt gekenmerkt door Beierse invloeden. De baksteenarchitectuur vertoont kenmerken van de Amsterdamse School. In het interieur zijn invloeden van K.F. Schinkel en de Franse Lodewijkstijlen gebruikt. Door het terras, de trappartij en de tuinaanleg ontstaat een eenheid tussen de architectuur van tuin en park en het huis. Het evenwijdig, op ongeveer 150 meter afstand van de weg af gelegen landhuis ligt enigszins verhoogd op een heuvel en heeft een in hoofdzaak T-vormige plattegrond. Het pand telt drie bouwlagen onder een samengesteld, met leien gedekt schilddak. De tweede bouwlaag is de bel-etage. De voorgevel heeft een symmetrische opzet en indeling. De uitkijktoren aan de linkerzijgevel vormt de visuele doorbreking van deze symmetrie. Aanzet- en sluitstenen, lijsten en balustrades zijn van natuursteen. Voor de plint is geel Beierse graniet (Waldstein) gebruikt, voor de overige delen Medarder zandsteen. De vensters zijn deels pseudo-kruisvensters en hebben bovenlichten met een roedenverdeling.

De voor- of zuidgevel heeft een met een topgevel geaccentueerd middengedeelte en twee risalerende topgevels aan beide uiteinden. Tegen de volle breedte van het middendeel is een terras aangebracht ter hoogte van de eerste bouwlaag. Het terras rust op bakstenen pijlers en doet zo tevens dienst als overkapping van de oprijlaan die voor het huis langs loopt. Een dubbele trap leidt naar de tuinaanleg voor het huis. Op de pijlers van de uitwaaiende trap zijn schilddragende leeuwen geplaatst. Tegen de eerste twee bouwlagen van de flankerende topgevels zijn driezijdige erkers geplaatst, die tevens dienst doen als balkon voor de derde bouwlaag. De balkondeuren hebben halfronde bovenlichten met natuurstenen omlijstingen. De linker topgevel heeft boven het zoldervenster een reliëf met een stoomboot als symbool voor de moderne scheepvaart. De rechter topgevel heeft een reliëf met een galjoen als

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

symbool voor de scheepvaart uit het verleden. In de middelste topgevel zijn de alliantiewapens van de families Van den Bosch en Van Hardenbroek in reliëf aangebracht. De middelste topgevel telt drie vensterassen. In het midden is tegen de derde bouwlaag een balkon aangebracht. De balkondeuren hebben een getoogde bovenstijl. Eronder bevindt zich, in de tweede bouwlaag, de hoofdentree van het huis. Ter weerszijden van de topgevel telt de gevel eveneens drie assen. De vensters in de derde bouwlaag hebben een halfronde omlijsting. In de tweede bouwlaag bevinden zich in het midden openslaande deuren. In de derde bouwlaag wordt het midden gevormd door een iets terugliggende balkondeur met een balkonnetje. De goot rust op klossen en in het dakschild zijn verschillende dakkapellen aangebracht.

De linkerzijgevel of westgevel wordt gedomineerd door een vierkante uitkijktoren met openslaande deuren en balkons. Eronder zijn in de gevels smalle lichtvensters aan te treffen. De toren wordt afgedekt door een koepeldak met een windvaan in de vorm van een schip. Tegen het hoofdvolume van de westgevel is een dubbele trappartij geplaatst die leidt naar de in de tweede bouwlaag gelegen entree. Deze heeft openslaande deuren en een bovenlicht. Erboven bevindt zich een balkon met balkondeur. Daarboven is in het opgaande muurwerk van de toren een rond venster geplaatst. Rechts is tegen de gevel een erker gezet.

Tegen de rechterzijgevel of oostgevel is een erker geplaatst met een uitbouw. De erker doet tevens dienst als balkon. Voor de gevel is een terras gelegen ter hoogte van de eerste bouwlaag. De achtergevel van het hoofdvolume heeft aan beide uiteinden een topgevel met een soortgelijke beëindiging als aan de voorgevel. Tegen deze gevel bevindt zich in het midden een vleugel van twee bouwlagen. Oorspronkelijk bevonden zich in dit deel de keukens (op de begane grond) en de eetzaal (op de etage). De vleugel bestaat uit een tussenlid met kwartronde verbindingselementen die het trappenhuis en de hal van licht voorzien. Het tussenlid verbindt het hoofdvolume met de vleugel die de eetzaal bevat. Dit bouwvolume is symmetrisch van opzet en heeft aan de oost- en westzijde aan de uiteinden twee topgevels. Deze bevatten allen een kruiskozijn. De oostgevel heeft openslaande deuren en een balkon. Tussen de topgevels is tegen de westgevel een schoorsteen geplaatst. De noordgevel heeft een halfronde uitbouw met natuurstenen zuilen, die een half rond hoofdstel dragen. Hieromheen is een dubbele trap aan te treffen met in- en uitzwenkende balustrades.

De T-vormige plattegrond kenmerkt zich door een centrale hal waaromheen de belangrijkste vertrekken gegroepeerd zijn. De indeling van het interieur is deels nog oorspronkelijk. De eerste bouwlaag bevat de entree voor bezoekers die met de auto arriveerden. Via de vestibule en de hal bereikt men het trappenhuis naar de beletage. De overige vertrekken in de eerste bouwlaag bevatten de dienstvertrekken voor het personeel. De keuken is ondergebracht in noordvleugel. De beletage is gelegen in de tweede bouwlaag. Het middengedeelte van het hoofdvolume wordt gekenmerkt door de hal. In de noordwesthoek is het trappenhuis geplaatst. De noordvleugel is vanuit de hal via een aantal treden bereikbaar en biedt middels een gang toegang tot de eetzaal. Deze zaal heeft een schouw en betimmeringen uit het afgebroken huis 'De onbeschaamde' te Dordrecht. Aan de zuidzijde van het hoofdvolume zijn twee belangrijke vertrekken ondergebracht: de heren- annex biljartkamer en de salons. De derde bouwlaag heeft een overloop rond de vierkante vide van de hal. Van deze verdieping is de indeling grotendeels gewijzigd. Oorspronkelijk bevonden zich hier de slaapvertrekken.

Waardering complexonderdeel 1

Het landhuis is van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een vroeg twintigste-eeuwse buitenplaats. Het pand is van architectuurhistorische waarde vanwege de bouwstijl, de detailleringen en het materiaalgebruik, opzet en indeling van de plattegrond en de plaats in het oeuvre van Ed. Cuypers. Het pand is van situationele waarde in relatie met de tuinaanleg.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Kasteel, buitenplaats

Landhuis

Monumentnummer*: 511672

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 juli 1999
Kadaster deel/nr 82705/75

Woonplaats* Baarn
Gemeente* Baarn
Provincie* Utrecht

Locatiennaam Baarn
Locatieomschrijving voor aan de weg

Kadastrale gemeente* Baarn
Sectie* C
Kadastraal object*
Apparteme aanduiding
Grondperceel 1427

Omschrijving**

Omschrijving complexonderdeel 3

TOEGANGSHEK, in 1912 ontworpen door Ed. Cuypers. Het hek bestaat uit een grote doorrit voor auto's en kleinere doorgangen voor voetgangers. Het aan de Hilversumsestraatweg gelegen hek bestaat uit twee bakstenen hekpijlers met natuurstenen bekroningen en afdekplaten waarop natuurstenen leeuwen met schilden zijn geplaatst. Ertussen bevindt zich een vaste smeedijzeren toog waarin in gouden letters de tekst: 'anno 1912' en: 'De Hooge Vuursche'. Erboven bevindt zich in het midden een lantaarn. Eronder bevindt zich is een dubbel, openslaand smeedijzeren spijlenhek. Ter weerszijden van de hekpijlers bevinden zich toegangshekken voor voetgangers waarnaast kleinere pijlers staan.

Waardering complexonderdeel 3

Het toegangshek is van architectuurhistorische waarde vanwege de gaafheid, de vormgeving in combinatie met het materiaalgebruik en de detaillering. Het is voorts van situationele waarde vanwege de ligging aan de Hilversumsestraatweg in relatie tot het huis en de tuinaanleg.

Hoofdcategorie Voorwerpen op pleinen en dergelijke
Subcategorie Efscheiding(D)
Functie Toegangshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511673

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 juli 1999
Kadaster deel/nr	82705/84

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Baarn	Baarn	Utrecht

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Baarn	C			1427
Baarn	C			1426
Baarn	C			1514
Baarn	C			1565

*Omschrijving***

Omschrijving complexonderdeel 2

De rondom het landhuis gelegen TUINAANLEG werd in 1912 in geometrische stijl ontworpen door de tuinarchitect D.F. Tersteeg. Deze aanleg telt ongeveer vier hectare en vormt de overgang tussen de bosrijke omgeving en het landhuis. De overgang vanuit het huis wordt bewerkstelligd door de aanleg van terrassen en trappartijen die de bel-etage verbinden met de tuin. De aanleg van de tuin bestaat uit terrasvormige paden, gazons, vijvers en waterwerken aan de voorzijde en een waterpartij met kademuren aan de oostzijde van het huis.

Het voorgedeelte wordt omgrensd door de druppelvormige oprijlaan. Vanaf het inrijhek splitst de oprijlaan zich in tweeën om vanaf het verst uiteenlopende punt in een halfronde cirkel bij het huis onder het terras uit te komen. De aanleg van de tuin is gespiegeld om een lengteas tussen het huis en het inrijhek. De aanleg is ongeveer 150 meter lang. De tuin is terrasvormig aangelegd en loopt vanaf het verhoogd gelegen huis naar beneden om uit te monden in de verdiept gelegen grote vijver. Deze centraal gelegen vijver heeft een grote fontein. Eromheen zijn muurtjes, balustrades en overloopbassin aangebracht. Aan de noordzijde van de vijver is een brug geplaatst. In de richting van het huis is een cascade aangebracht, die in verbinding staat met een hoger gelegen, kleinere vijver die halfronde zijden heeft. Een muur met een tweetal trappen scheidt de vijver van het hoger gelegen terras. In de muur zijn een aantal waterspuwers aangebracht die de vijvers voeden. Het terras grenst aan de trappen naar het terras aan het huis dat op het niveau van de bel-etage gelegen is. De wanden van de terrasvijver zijn afgedekt met natuurstenen platen. De oprijlaan wordt afgescheiden van de tuin op de middenas door in coulissen geplante heesters en bomen. Tussen de heesters zijn op enkele plaatsen kleine halfronde banken geplaatst op een ronde basis. De banken hebben op de hoeken gemetselde bakstenen pijlers met natuurstenen bekroningen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Aan de oostzijde van het huis ligt een grote verzandde vijver met kademuren. Deze vijver loopt als slingervijver in noordoostelijke richting door en eindigt in een kom met een eiland in het midden.

Waardering complexonderdeel 2

De tuinaanleg is van cultuurhistorische waarde als onderdeel van een jongere buitenplaats. Het is van architectuurhistorische waarde vanwege de tuinstijl en de plaats in het oeuvre van de architect alsmede van situationele waarde in relatie tot het huis.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument